

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 "
Pe trei luni . . . 6 "
Pentru România şi
străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 "

TELEFON Nr. 226.

GAZETA TRANSILVANIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Târgul Inaiei Nr. 30.

INFORMAȚIILE
se primesc la administra-
ția. Prețul după tarife
și învechit.

Manuscrisurile nu se în-
napoi.

Pacifismul batjocorit.

Nu arare auzim azi în presa noastră batjocuri la adresa pacifiștilor: sofisti, utopiști, sau cel puțin visători, cari nu țin cont de realitate. Și drept dovadă, că pacifismul e o utopie, ne arată războiul din Balcani.

Cu aceeași dreptate ai putea deduce, că medicina și igiena sunt utopii, căci boalele și epidemiile dăinuiesc și azi. Isbucnirea răului pentru oamenii de inimă e un îndemn mai mult, ca să încre la sanarea lui, iar nu o dovadă, că nu s'ar putea sana, ceea-ce firește, nu se poate ajunge cu o lovitură.

E un rău și războiul, o rămășiță a barbariei, adese poate un rău necesar, și deși scoate la iveală și virtuți frumoase, noblete de inimă, simț de jertfire, rămâne pentru aceea totuși un rău, și merită toată admirația și respectul cei-ce luptă pentru sanarea lui.

Că sunt și profeti de paradă, fărnici și mincinoși, cari ar voi să-și mențină privilegiile nedrepte pe socoteala altora sub masca pacifismului, nu e de vină pacifismul, nici preoții lui adevărați, entusiaști pentru idealurile umanității.

E deci cea mai mare nedreptate a afirma, că propaganda pacifistă e un semn caracteristic patologic al vremurilor noastre, căci „o societate, care a ajuns atât de sensibilă la nervi, că ține cu orice preț să fie scutită de sguideri și intemperii, nu mai poate fi departe de moarte sau putrefacție. Noroc, că aceasta propagandă e restrânsă și că puterea idealului e mai mare ca poftele stomacului și ale cărnii... Va să zică pacifismul: putrefacție, poftele stomacului și a cărnii, în opoziție cu idealismul războiului, tocarea de carne vie... se poate o mai mare lipsă de obiectivitate, o mai revoltătoare nedreptate adusă pacifismului?! Nime nu neagă idealismul unui război drept, dar războiul însuși e un malum necessarium, remediu ultim, 'ar nu scopul și incunjurarea acestui remediu drastic și barbar îl vrea pacifismul.

Până când vom crede în triumful dreptății, până când nu vom

ținea de utopie realizarea ei — vom fi neconsecvenți dacă vom numi pacifismul o utopie. Sau — când dreptatea se va realiza și pentru popoare, fie pe cale pașnică, fie prin forță (când popoarele își fac singure dreptate), — atunci ce rost va mai avea războiul între popoare libere, egal îndreptățite și culte? Cultura, nobilitatea sentimentelor ne trezește tot mai multă aversiune față de aceste măceluri între oameni, — bine să se însemne: nobilitatea sentimentelor, iar nu „putrefacția“ lor.

Când tunurile bubuie și sângele curge șiroaie și apoteozăm jertfirea pentru neam, din ceata nedeslușită a viitorului ne ademenește un ideal și noi nuzim setoși spre el, fie și peste cadavre. Și acest ideal nu e războiul, ci pacea. Prin dreptate, sau prin război — spre pace.

Născuți și rămași din o luptă vecinică pentru existență, ne trezim și azi adese scâpărând în adâncurile sufletului nostru dorul de luptă, setea de a distruge, de a ne vedea incunjuși de fulgere și tunete, de a trece prin ele nepăsători de moarte cu zimbetul desfi dator și a cădea răsturnat peste o baricadă.

Dar priviți mai de aproape tabloul, vedeți semeni, cari puteau fi cei mai buni prietini și soți de idei și sentimente cum să toacă în cap, se sfășie ca fiarele pădurilor — acesta va fi totdeauna idealul omenirii?

Și tabloul acesta nu ț-ar părea chiar așa de grozav, dacă ai ști, că luptă cu dușmanii de moarte ai neamului tău.

Dar nu e chiar așa. Că războaiele azi nu le-ar hotări caprițiile suveranilor, sau politicianilor, ci marile interese ale popoarelor, e numai în parte adevărat. În un eventual război cu Rusia ne vom izbi cu poporul, pentru a cărui interese să poartă lupta? Nu, în prima linie peate va trebui să ne măcelărim cu iloții Rusiei, cu popoarele private de orice drepturi omenesti. Și oare la noi stau lucrurile mai bine? Noi cel puțin nădăjduim dela victorie o soartă mai bună, pecând iloților Rusiei victoria le-ar aduce numai întărirea jugului.

Dacă constituționalismul și liberalismul n'ar fi numai o minciună obraznică, interesele popoarelor n'ar avea lipsă să fie rezolvite și apărate cu sabia. Dacă dreptatea n'ar fi exilată și din instituțiile moderne de stat, atunci orice fracțiune de popor s'ar afla bine în cadrele ori cărui stat și granițele politice n'ar însemna murii temniței.

Sanarea acestor rele, pacea, o dorește pacifismul adevărat, iar mijlocul, remediul ei e dreptatea.

A fi pacifist nu înseamnă însă a preferi jugul: războiului. Când deținătorii drepturilor popoarelor sunt surzi și orbi, atunci forța intră în dreptul ei. De război se tem totdeauna cei ce și tem privilegiile nedrepte. Li auzim mereu și azi cum țipă ca din gura șerpelui, că lor numai pace le trebuie. Noi însă n-avem ce pierde. Dimpotrivă mântuirea noastră numai dela un război poate veni. E deci neexplicabil, că organe de frunte și încă chiar cari și-au bătut mai mult joc de pacifism, arată atâta dor de binecuvântările păcii. Să nu știe oare, că nouă Românilor, ni-e mai mare groaza de binecuvântările (!?) păcii decât de război?

Sunt pacifist. Și totuși, când am cetit, că conflictul între Sârbia și monarhia noastră e pe cale a se aplană m-a cuprins o deprimare sufletească de nedescris. Și așa e toată lumea românească atârnată între groaza de război și groaza de pace. Suntem sătui de binecuvântările păcii până în gât, ni-e acru sufletul de ele. Decât așa pace, cum avem noi, mai bine potopul.

Sunt pacifist, dar pentru aceea mă alătur cu tot sufletul la salutului anului nou al poetului Goga: „an nou, an nou, adu-ne ce ni-i aduce, numai una nu ne aduce: pace“. O urim din tot sufletul, dar nu noi suntem de vină, că o urim.

Dacă am zice politicianilor: „convocați reprezentanții popoarelor la o conferință de pace, trageți hotarele politice după granițele etnice, sau cel puțin dați autonomii naționale tuturor popoarelor și pacea și binecuvântările ei

vor fi asigurate“ — marii politiciani vor rânjii cu dispreț. Și totuș rezultatul va fi același, dar cu prețul câtor jertfe, cât sânge și câtă mizerie! Până când nu va fi dreptate, nu va fi pace.

Iar nizuința spre pace prin dreptate — pacifismul — va fi idealul celor mai alese și mai nobile suflete. Cinste și admirație lor, adevăraților preoți ai pacifismului.

Alcor.

Pentru sufragiul universal. Din Brusela se anunță, că acolo a fost altaieri o mare demonstrație în favo- rul sufragiului universal. Partidul social-democrat se pregătește pentru greva generală, care, dacă guvernul rămâne pe lângă punctul său de vedere, va isbucni săptămâna viitoare.

Consiliu ministerial. *Altaieri s'a ținut în Budapesta un consiliu ministerial, la care au participat toți miniștrii. În afară de chestiile corente, s'au discutat și modificările, ce eventual guvernul ar fi aplicat să le introducă în proiectul electoral.*

Garda parlamentară. Acum se crează mult discutata gardă parlamentară, care va avea să susție ordinea în cameră. Ministrul de honvezi a trimis comandanților militari zilele aceste apelul, privitor la organizarea gardei. Garda va avea de comandant un ofițer superior, apoi un substituit de comandant, un aghiotant și feciorii. Garda întreagă se compune din 60 de oameni. Cei ce voiesc să fie primiți ca gardiști, au să și înainteze cererile la ministrul de honvezi, până în 15 l. c. Gardiștii se bucură de unele favoruri în ce privește salariul lor și timpul de serviciu este de 6 ani, când pot să se reîntoarcă iarăș la corpul de armată, de unde au venit.

Raporturile austro-ruse. »Ruskoje Slovo« este informat, că scrisoarea împăratului Franz Iosef trimisă Țarului este rezultatul tratativelor dintre Sasanow și ambasadorul austro-ungar din Petersburg, cari au durat 6 săptămâni. În acea scrisoare Maj. Sa Monarhul își expune punctul de vedere cu privire la participarea Austriei la tratativele, ce urmează după încheerea

păcii, pentru rezolvarea tuturor problemelor din Balcani. După încheerea păcii, care, spun cercurile diplomatice de aci, se va urma cât de curând, ministrul de externe rus Sasanow va avea o întrevedere cu contele Berchtold.

Impositele în Germania și în Franța. Sub acest titlu »Le Figaro« publică un articol bine documentat și de deosebit interes. Articolul e semnat de Jules Roche și cuprinde următoarele:

După legea dela 28 Malu 1912, bugetul Imperiului german pe exercițiul 1912—13 se ridică, în total, la 3 miliarde 608 milioane franci. În cifra aceasta se cuprind tot obeltuelli ordinare, permanente, de odată și extraordinare. Firește, nu întreagă suma aceasta provine din impozite. Recetele de venit ale statului acoper peste 1/3 parte din cele 3 miliarde 608 milioane. În sarcina celor 66 milioane de locuitori ai imperiului rămâne o sumă de 2 miliarde 112 milioane, adică în medie 32 franci de fiecare persoană.

Cifra aceasta se modifică în singuraticele state, având fiecare din ele bugetul său deosebit. Spre exemplu, în Prusia, cu 41 milioane de locuitori, din cele 5 miliarde 399 milioane, care constituie bugetul complet, rămâne a fi încasat 1 miliard 126 milioane din impozite, adică 27 franci 46 centime de persoană.

Resultă deci, că fiecare Prusian contribuie în anul 1912—13 cu 32 franci la purtarea sarcinii fiscale a imperiului și cu 27.46 franci la cea a Prusiei, la olată cu 59 franci 46 centime de persoană.

În Franța, totalul real al bugetului proiectat pentru anul 1913 este de 5 miliarde 149 milioane. Din acestea, 3 miliarde 883 milioane așteaptă acoperire din impozite. Dividând cifra aceasta cu numărul locuitorilor Republicii franceze (39.601.509), rezultă media de sarcină fiscală de 98 franci de persoană.

Totalul cheltuielilor Republicii a crescut în zece ani eu 1 miliard 329 milioane, în medie cu 21 franci pentru fiecare contribuabil.

Autorul încheie cu observarea: Să nu ne mirăm deci, că viața e scumpă și se depopulează țara...

Dorință.

În calea mea ași vrea să întâlnesc, Așa frumoasă cum mi-o nchipuiesc, Icoana visului meu fecioresc: Să aibă ochii-albaștrii de cicoare, Costițele ca razele de soare, Nici mică, dar nici mare la statură, O drăgălașă, sprintenă făptură. Frumoasă și blajină ca o floare, Cu glasul dulce de priveghitoare, Drăguță, galeșă, brudie, Cu mers ușor de ciocărlie, Vloale, tineră sprinteră În inimă eternă primăvară. Să știe rade dulce 'ncântător Dar harnică la lucru și au spor, Iar când măncearcă ceasuri de durere: Să poarte dezmiardări și mângăiere, S-o 'ncante-o floare, flutur sau o rază, Să-mi fie-a vieții inger scump de pază.

Să-mi spuneți de veți întâlni vre odată În calea voastră o asemeni fată. Să fie la erii câtă depărtare, O mie leghe dincolo de mare: Apuc toiașul meu de pribegie Și nu adast pân' nu mi-o iau soție. Bistrița. Emil A. Chiffa.

O prezicere.

În curtea cea mare, semănată toată cu ploaia albă a petalelor ce curgeau făr' de încetare din mărul transformat în buchet, prietenele stau de vorbă. Frumoase amândouă, tinere și vesele, discutau cu aprindere un subiect vecinic nou deși răsărit în omenire odată cu graiul ei.

Corina era logodită și dragostea ei cu Vlad, aviatorul sârbătorit, trecea limitele sentimentului dulceag întreținut cu bomboane și flori al viitoarelor perechi de azi.

Corina iubea cu tot focul unei naturi ce se zicea, că poartă în vine puțin sânge d'al robilor țigani sălășlăuiți odinioară în curțile boeresti ale strămoșilor ei. Văduvă de un an de bogătașul moșier, care nu trăise decât pentru a arăta frumoasei lui soții toată urăciunea unui trup mereu bolnav și a unui suflet bănuitor. Corina se agățase de iubirea aviatorului ca de singurul prilej de viață ce-i mai rămăsese.

Ca toate ființele însă cari iubesc cu patimă, tinăra femeie era geloasă și admirația cochetelor bucurestene, strigătele lor de bucurie, când Vlad plutea ca un rege al văzduhului în îndrăznețele lui zboruri, sfășiau adesea inima iubitei.

Sub ploaia de flori de măr, albe

și nevinovate, prietenele desfășurau povești de femei trădate, de răzburări și sânge. Puțin din glumă, puțin dintr'o ascunsă invidie, Julia, căuta să ațite gelozia atât de cunoscută a Corinei, când d'odată la grilajul aurit al porței, răsări o stranie făptură.

Una din acele rătăcitoare ființe, care nu se știe de unde vin, purtătoare de misteruri în ochi și mândre ca printesele sub zdrențele lor, o țigancă frumoasă cu toate pletele ce i acopereau aproape trăsăturile își tăragăna cântecul menit să ademenească pe albele femei, s'lave neînălțurate ale amurului și speranțelor.

— Să vă citească norocul, domnițelor... ghiocul meu vorbește, și poate spune multe, că e fermecat.

Corina, îndrăgostita care adora orice prilej ce i reamintea pe iubitor, se induplecă la propunerea țigancii și o chemă înăuntru.

— Mă iubește, spune? și nu iubește pe alta?

Ochii negri ai ghicitoareii scntețiară și glasul ei adănc rosti:

— Atât cât va trăi, și zburătorul numai pe tine te va iubi...

Cu un zâmbet de triumf, Corina se întoarce spre amica ei și încrederea se coboră din nou în sufletul logodnicei.

Cu fața plină de bucurie ea se pregătește de plecare spre câmpul de aviație unde, în fața Curței principare, Vlad

trebuia să execute unul din cele mai frumoase și îndrăznețe zboruri.

Cochet învăluite în eșarpe, prietenele sosiră și se amestecară cu grupul elegant ce înconjura pe sârbătoritul aviator.

— Privește-l șopti amica cea răutăcioasă, nici nu ne-a văzut, frumoasă d'nă Ralea, îl ține sub farmecul privirii și frazelor ei lingușitoare... Bagă de seamă...

Corina dete din umeri și răspunse cu nepăsare:

— Nu-mi pasă, ghicitoarea mi-a spus, că mă va iubi numai pe mine atât cât va trăi, și eu cred în spusesele ei.

În vârtejul pregătirilor de pornire, Vlad zărise pe Corina și tot sufletul lui iubitor trecu în privirea cu care o învălui. Vru să treacă prin toată acea mulțime și strângând mâna adoratei să ducă cu sine, sus, pe culmile abastre puțină fericire și încredere. La gândul însă, că toți acei ochi indiferenți îi vor privi ironic, că toate acele guri invidioase vor șopti cuvinte poate răutăcioase, aviatorul se oprî, mulțumindu-se a duce în suflet imagina Corinei, care din nou își dedea inima numai lui într'o supremă privire de amor.

Cu zgomot asurzitor pornește pasărea cea albă ce duce cu sine întreaga viață, unica fericire a Corinei.

Zborul ei lin întorsăturile măes-

trite, țințuiesc spre cer capetele mulțimeii.

Deși deprinși cu îndrăzneala făr' de pereche a zburătorului, asistenții totuși se înfioară.

Splendidele virajuri le scot țipete de admirație, iar la o curbă în profunzime din cele mai periculoase, publicul nu știe de e artă sau o adevărată cădere.

Corina însuși atât de orb încrezătoare în știința iubitelui, pâlî fără ași da seama.

— Se coboară, se coboară, strigară toți cei care nu formau decât un palpit de grijă în jurul logodnicei.

Ca o săgeată albă aruncată din mijlocul nevăzut și depărtat al Cerurilor, aeroplanul însă nu se cobora, ci cădea în chip fulgerător.

Groaza stăpâni mulțimea pe când Corina clătînându-se căzu cu un suspin sfășietor.

În morman de sfărâmturi fu transformată într'o clipă măreața pasăre ce sfida cerul, iar când privirile iubitei se opriră asupra chipului pe veci adormit al lui Vlad, ea izbucni în hohot de răs exclamând fără de încetare cu mințile nebune:

— Toată viața lui... toată viața lui... numai pe tine, numai pe tine te va iubi.

Fulmen.

Aviz.

Am onoare a face cunoscut prea onorabilului public, că de toată lumea cunoscută „Halva“ se poate căpăta și procura totdeauna proaspătă la subscrierul producător atât eu detaliu cât și en gros.

Cu toată stima
Serkis Agop,

1-20 Brașov, Strada aței 11.

D. Bucă & Râșnovean

Văpsitori de mobile și zidiri.

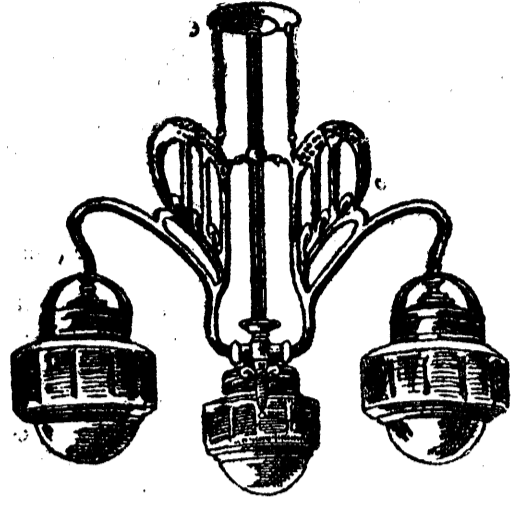
Stau la dispoziția On. public cu modele cele mai nouă și prețurie cele mai reduse.

Atelier de văpsit mobile.
BRAȘOV, Strada Castelului Nr. 2.

Minunea lumii.

„Olin“ se numește praful care înlocuiește ouăle, folosindu-l cămăra va fi plină cu ouă.

Un pachet 20 bani.
Se capătă la **Kovács P. Pál.**
Brașov, Strada Fântănei și la farmacia Borsodi I., Brașov, Strada gării.
1-20

Policandre pentru gaz cu lumina Graetzin

cu prețuri originale ale fabricii și bec veritabil graetzin, cu toate trebuincioasele părți constitutive, schimbarea celor stabili independente, recomandă

Jekelius & Stotz

magazin de sticlărie și porcelan.

Văpsitoria artistică de lux și curățire hemică

G. SOLINGER Succesori.

Str. Spitalului 64, vis-à-vis cu Hotel Coroană,

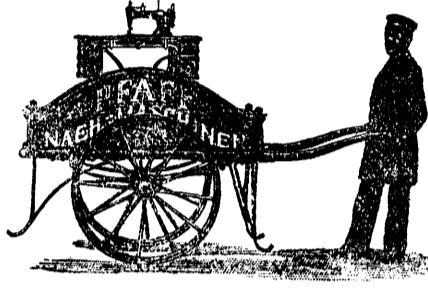
se recomandă pentru toate lucrările ce cade în branșa aceasta. Curățire hemică de garderobe de dame și domni, în mătase, lână, bumbac, întindere modernă de perdele pe cadre patent etc. Costume de bărbați se curăță hemic și reparază în atenție.

NOVITATE! Ieri propriu ca nouă. **NOVITATE!**

— PENE DE STRUȚ —
se curăță sau vopsește în colorii moderne și leagă cu preț ieftin în Pleureuse. Rochii de dame, haine bărbătești se vopsește în colorii moderne, asemenea stoffe de mobile, perdele de lână, draperi etc. Negru pentru jelit la dorință se execută în 48 ore.

Mai departe se primesc pentru sezonul de eamnă, mantale de pluș de dame, precum și baltoane de domni spre curățire cu abur.

Oaer. mustiri se liferă lucrări ireproșabile. Rog de sprijin.

PFAF

Mașini de cusut

UNDERWOOD, mașini de scris, ROATE ARMATE „KOSMOS“ roate pentru popor din fabrica de arme Steyr.

OTTO WETZEL,

Brașov, Strada Mihail Weiss Nr. 30.

Atelier de reparaturi pentru mașini de cusut de toate sistemele, mașini de scris și biciclete.

Un inginer diplomat

caută oare de limba română, eventual atașare la o familie română aleasă. Informații la administrația ziarului

„Severineana“

societate comercială pe acții, din Caransebeș, caută

Un Conducător

pentru prăvălie, oferte se primesc la Societatea numită până la 16-lea l. c.

Ioan Apfelbach

BRAȘOV, Strada Porții 18.
(La regele gulerilor.)

Vă recomand magazinul meu mare de ciorapi de bărbați, dame și copii și ciorapi de turist, cămăși albe și colorate de turist. Isemne lungi și scurte până la genunchi. Guleri manjete și covate moderne. Umbrelor, Fedlet și Parfumerie. Vă servesc solid și sigur.

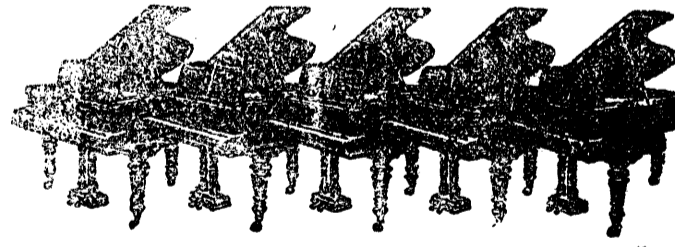
Georg Barthelmie
Mehanic.

Brașov, Strada Porții 41. Colțul Stradiei Sf. Ioan.

Afacere specială cu mașini de scris, - socotit, - dictat cusut. Aparate Electrice. Lampe de buzunar, Grammophone, Placă, Ace, Bande colorate. Hârtie și toate aparțințele Utensiliu etc.

Atelier mehanic fin. Telefon 380.

Școală de scris cu mașina.

Depozit de
piane și
harmonio

Reparaturi-Acordări.

EINSCHENK CAROL,

BRAȘOV, Strada Neagră Nr. 54.

Instrumente se dă în chirie

Novitate de apă minerală.

Aduc la cunoștința on. publicului, că am pus în circulație apa de jod a izvorului „BÉLA“ din Zajzon, care se află la toate farmaciile, drogerii, și prăvălii de coloniale.

Despre puterea de vindecare a apei Hanko Vilmos și Dr. M. Hantz medic suprem comitatens a declarat că apa izvorului „BÉLA“ din Zajzon se pot recomanda la turburarea schimbului de materie la anemie, boale de sînge, oftica, la catar a organelor de inspirație și nutremânt, la reumatism și podagră și la boale de rînichiu.

Conținând jod e foarte bună la copii și tineri. Amestecată cu vin este o beutură răcoritoare. Fiind Zizinul aproape de Brașov sunt în stare a vinde sticla cu 10 fileri cu adusul acasă.

Comandele se eșecută încă în ziua aceea. Magazinul central și manipularia fântănei

Piața boilor Nr. 3. Telefon 469.

Cu toată stima: **Ladislau Schuster,**

manipulantul apei minerale.

Cărbuni de peatră, de Koks și Briquet.

Calitate superioară în bucăți și mărime cât o nucă în saci de 50 Klg (:) duși acasă, se capătă cu prețul de zi en gros și cu măruntul. (:)
BRAȘOV, Strada Spitalului Nr. 62. — Telefon 365.

— MOBILE BUNE —

lucrate de măiestri din Brașov, — se capătă în asortiment bogat în

Hala de mărfuri a societății industriale din Brașov, (PODU BĂTUȘILOR) STRADA HIRȘER NR. 1.

Pentru lucru solid și bun se dă garanție pe cinci ani.